

Sumari

Notícies d'interès:

- Nou portal institucional de l'IES
- Desenvolupament professional i lideratge clínic en medicina interna
- El lideratge infermer en la funció directiva

Obituari:

En record de l'Hèlios Pardell

Editorial:

Els estudis universitaris es posen al dia

Notícies d'interès

Nou portal institucional de l'IES

Després d'un temps de treball per a la renovació de continguts i imatge del web de l'Institut, la segona quinzena del mes de novembre es podrà consultar tota la informació institucional mitjançant el nou web. Aquesta tasca respon als objectius d'acostar el portal de l'IES al disseny del Departament de Salut i de configurar els continguts d'acord amb les línies d'activitat de l'IES i tots aquells serveis que la institució ofereix als professionals de l'àmbit sanitari, tenint en compte que tenen una rellevància especial la formació (presencial i virtual), el lideratge i la innovació educativa i el desenvolupament i l'ordenació de les professions sanitàries.

Desenvolupament professional i lideratge clínic en medicina interna

L'IES, atenent la demanda de l'Institut Català de la Salut, organitza una activitat per posar els fonaments de projectes demostratius en l'àmbit de la medicina interna. Sota el títol *Desenvolupament professional i lideratge clínic en l'àmbit de la medicina interna* s'han dissenyat tres sessions de treball en les que hi participen professionals de l'Hospital Universitari Josep Trueta de Girona i de l'Hospital Universitari de Bellvitge de l'Hospitalet. El grup, de 35 persones, està integrat per metges i diplomats d'infermeria dels serveis de medicina interna d'ambdós hospitals i de professionals de l'atenció primària vinculats. Els objectius del projecte són debatre els elements més importants que han de conformar els serveis de medicina interna del futur i dissenyar les propostes de projectes demostratius al voltant de la continuïtat assistencial i del reforçament del paper de l'internista dins de l'hospital i que cal entendre'l com una aproximació al concepte d'*hospitalista*.

Programa d'Activitats IES 2008

En el Programa d'Activitats IES 2008 podreu trobar tota la formació que s'ofereix als professionals, en dues modalitats:

- Cursos i activitats desenvolupats a les aules de l'IES (Roc Boronat i Casa de Convalescència)
- Cursos i activitats a demanda de les institucions que vulguin desenvolupar-los en el propi centre i per als seus professionals

Podeu consultar totes les activitats del Programa 2008 al web de l'IES:

www.gencat.cat/salut/ies

Us podeu inscriure a les activitats mitjançant el web

Properes activitats

Programa embaràs sense fum (9a edició): tindrà lloc a Terres de l'Ebre (Tortosa), els dies 5 i 6 de novembre i la sessió de seguiment serà el 18 de desembre de 2008

Curs autoformatiu en atenció primària de salut: us podeu inscriure a aquesta activitat fins al 31 de desembre de 2008

CAAPS IV

Curs Autoformatiu en Atenció Primària de Salut
Curs a distància adreçat a metges

El CAAPS està estructurat en:

- Material de treball personal (12 quaderns monogràfic)
- Sistema d'avaluació autoavaluació i heteroavaluació
- Activitats teòriques i pràctiques
- Comunicació directa

Títols de les monografies:

- Atenció
- Atenció a la família i a la comunitat
- Dependència
- Epidemiologia social i salut
- Etnia
- Malaltia pulmonar obstructiva crònica
- Obesitat
- Síndrom
- Tabaquisme
- Tècnica
- Transicions culturals
- Urgències en pediatria

EL CAAPS IV FINALITZA EL DESEMBRE 2009

Matrícula
Acadèmia de MFC: 175 euros
Inscripció a CAAPS: 140-250 euros
Societat de MFC: 300 euros
Altres mitjans: 120 euros

Informació i inscripcions
Jaume de Montoliu Torregrossa
Tel: 93 551 55 15
Fax: 93 551 75 15
jmontoliu@gencat.cat

Activitat ambdues parts organitzades pel Centre Català de la Formació Continuada amb 12 centres

Notícies d'interès

El lideratge infermer en la funció directiva

Des de la comissió d'ordenació professional del Consell de la Profesió Infermera de Catalunya es va considerar primordial impulsar la funció de gestió de les infermeres. En aquest sentit, s'ha elaborat un estudi sobre "El lideratge infermer en la funció directiva" amb l'objectiu d'establir un marc tècnic per impulsar la inqüestionable contribució de les infermeres a la gestió dels serveis de salut a tots els nivells i adequar el seu lideratge a les realitats actuals i futures de l'entorn sanitari.

La funció directiva de les infermeres és específica segons l'àmbit i el tipus de responsabilitat i requereix d'un lideratge competencial sòlid i d'influència per tal d'afavorir la seva implicació en els aspectes fonamentals de la gestió dels serveis de salut. Les infermeres directives participen en diversos àmbits: el desenvolupament continuat de les polítiques de salut, la gestió eficient de les organitzacions sanitàries, la garantia de la qualitat i de la seguretat de l'assistència, la innovació en la pràctica assistencial i l'evolució de la pròpia pràctica professional. En el document es proposen línies d'actuació en tres perspectives: la perspectiva de l'exercici de la funció directiva, la perspectiva de desenvolupament del lideratge professional i la del marc normatiu i legislatiu.

En record de l'Hèlios Pardell

El passat 30 d'octubre va morir, de forma inesperada, l'Hèlios Pardell. El Dr. Pardell es va llicenciar en medicina i cirurgia per la Universitat de Barcelona; es va doctorar en medicina per la UAB i es va especialitzar en medicina interna. Tot i no formar part de l'IES, hi va estar vinculat pràcticament des de l'inici de la seva carrera professional. L'Hèlios va dissenyar i implementar el sistema d'acreditació de la formació mèdica continuada a Catalunya, un sistema que després, ell mateix, va estendre a la resta de l'estat espanyol amb la creació del *Sistema Español de Acreditación de la Formación Médica continuada* (SEAFORMEC) del que n'era el director. Des d'aquesta plataforma ha sabut liderar, en aquests darrers anys, el debat creixent sobre la necessitat de recuperar el sentit del professionalisme per part dels metges. La seva mort prematura ens deixa el repte de saber continuar aquesta tasca encara inacabada. Des de l'IES volem expressar el nostre sincer condol i acompanyar la família i amics en aquests moments tan dolorosos.

Descansi en pau

Formació

Lideratge i gestió per a clínics

L'IES, l'ICS, la Càtedra de Gestió, Direcció i Administració Sanitàries de la UAB i la Fundació Josep Laporte, amb el suport de MSD, han dissenyat la segona edició del *Curs de Lideratge per a Clínics*. En aquesta segona edició hi participen 43 professionals de l'ICS (metges i diplomats d'infermeria), tant de l'àmbit de l'atenció primària com de l'hospital. Els objectius del curs són: oferir els elements bàsics de gestió clínica i promoure l'intercanvi d'experiències entre professionals de diferents àmbits.

Mestratge sobre telemedicina

El dia 29 d'octubre va començar el Màster en Telemedicina organitzat per la UOC i amb la col·laboració de l'IES, la Fundació i2Cat i la Fundació TIC Salut. El mestratge té una durada de 2 anys (1500 hores lectives) i pretén introduir el professional al camp de la telemedicina, en general, i s'analitzaran les interaccions que es produeixen en el procés d'implantació de les TIC mitjançant experiències reals relacionades amb telemedicina. Podeu consultar el programa complet al web de la UOC – Institut Internacional de Postgrau

IES sessions obertes

IES sessions obertes: un espai d'intercanvi

Les sessions obertes de l'IES tenen per objectiu intercanviar coneixement al voltant dels projectes i de les experiències entre els professionals de l'IES i altres professionals del sector. Són sessions informatives i de debat que es porten a terme cada divendres, a la seu de l'IES, i, en algun cas, quan el tema és considerat d'interès ampli, es portaran a terme en la sala d'actes de l'edifici de Roc Boronat.

En aquest espai us informarem de les sessions obertes realitzades i de la programació dissenyada.

Editorial

Els estudis universitaris es posen al dia

Les universitats europees es troben en procés de canvi profund. Els acords presos a la ciutat italiana de Bolonya l'any 1999 serveixen com a referent i motivació per dur a terme aquest canvi. El Ministeri d'Educació (ara es diu d'Universitats i Innovació) va donar com a termini per tal d'adaptar tots els plans d'estudis fins al curs 2009/2010.

Els trets més significatius i que expliquen sintèticament què vol dir això d'adaptar-se a la Declaració de Bolonya, els podem resumir en els següents punts.

- Orientar els estudis cap a les necessitats dels estudiants els quals esdevenen els protagonistes de les estratègies d'ensenyar i aprendre. Això implica que les metodologies docents que cal emprar s'han de dissenyar en funció del que resulta recomanable per tal que els estudiants aprenguin. Com a paradigma d'aquest enfocament s'instaura una nova unitat de mesura dels ensenyaments: el "European Credit for Transfer System" (popularment anomenat ECTS), que s'identifica amb el temps que l'alumne necessita per aprendre; ben al contrari del que passava fins ara, que es comptava sempre des del punt de vista del temps que emprava el professor.

- Possibilitar i facilitar l'homologació de titulacions entre països pertanyents a la UE. Donat que tot es mesura amb les mateixes unitats (ECTS), la transferència és fàcil d'executar. D'aquesta manera, la mobilitat de professionals -un aspecte obligatori en el mandat europeu des de fa uns anys- esdevé una realitat menys complexa.

- Dissenyar uns plans d'estudi en funció dels resultats de pràctica real i, sobretot, orientar-los a les competències necessàries i desitjades dels futurs professionals. D'aquí es desprèn un apropament als perfils que són necessaris a les institucions que han de rebre aquests professionals en el futur immediat.

- Estructurar la primera fase dels estudis en el que s'anomenen "graus", amb una durada de quatre anys i 240 ECTS. D'aquesta norma en són excepcions, en l'àmbit de la salut, els estudis de medicina, odontologia i farmàcia que, donat que depenen de directives europees anteriors, mantenen la mateixa durada que tenien fins ara.

En el cas de Catalunya, a aquest procés d'adaptació dels nous plans d'estudi, s'hi ha afegit el fet que enguany han iniciat estudis de medicina tres universitats que fins ara no en tenien: la Universitat de Girona, la Universitat Pompeu Fabra i la Universitat Internacional de Catalunya. Tot

Espai de participació

Us convidem a adreçar-nos les vostres opinions, els dubtes i suggeriments de millora a:

otic.ies@gencat.cat

Recursos en català

Al web de serveis lingüístics per a l'àmbit sanitari del Departament de Salut es poden trobar (sobretot a l'apartat de Recursos lingüístics --> Terminologia sanitària) els recursos lingüístics en català disponibles actualment en línia per als professionals sanitaris. L'adreça és:
<http://www.gencat.net/salut/servling/servling/html/ca/Du20/index.html>.

A l'adreça www.gencat.cat/llengua es poden trobar recursos per al bon ús i l'aprenentatge de la llengua catalana

Dos diccionaris en línia específics en l'àmbit sanitari són: *Lèxic de fàrmacs* i *Terminologia de la sida*

Per a traduccions de pàgines web i textos curts es pot utilitzar el traductor que es pot trobar a la següent adreça:
http://traductor.gencat.net/index_ca.jsp.

Un diccionari específic de medicina: Diccionari de medicina de la GEC:
www.medic.cat

Editorial

plegat es tracta de 220 nous estudiants que incrementaran l'oferta de professionals metges d'aquí a uns anys i que contribuiran a pal·liar les mancances actuals.

Aquestes tres noves facultats ja han hagut de començar els estudis de medicina i s'han adaptat al procés de Bolonya, de manera que podem considerar que constitueixen l'avantguarda de l'aplicació de les noves metodologies i estratègies d'aprenentatge que poc a poc s'aniran implementant a la resta de facultats i escoles universitàries. Per aquest motiu, des de l'IES varem prendre la iniciativa d'organitzar una estada de dos dies amb representants de totes tres universitats a la Facultat de Medicina de Maastricht, un centre que és conegut arreu del món per la innovació docent des de fa més de trenta anys. Durant la visita varem aprendre sobretot el funcionament de la metodologia d'aprenentatge basat en problemes (ABP), els sistemes d'avaluació emprats per ser coherents amb la innovació i les estratègies d'utilització del laboratori d'habilitats clíniques.

L'èxit de la visita ens planteja el repte de seguir facilitant aquests espais de contacte i comunicació de les universitats catalanes amb les institucions més innovadores a nivell europeu i mundial, institucions que en moltes ocasions ja formen part del bagatge de coneixements que l'IES ha treballat des del seu naixement.

Agenda institucional

•30 d'octubre, a la sala d'actes de Roc Boronat, inauguració de la VI Jornada AUPA "*Protagonistes: els equips de la xarxa*", a càrrec de Mateu Huguet i Recasens, director de l'IES

•19 de setembre, al Centro Studi S. Maria Maddalena (Volterra, Itàlia): conferència sobre "*Problemi respiratori nei pazienti nueromuscolari*", a càrrec de Joan Escarrabill i Sanglas

•28 d'octubre, a l'Hospital Clínic Universitari de València: conferència sota el títol "*Liderazgo clínico: sólo palabras*", a càrrec de Joan Escarrabill i Sanglas

30 d'octubre, al campus de la Ciutadella el *seminari Formació de la infermeria del treball, reptes i oportunitats*, organitzat per la Unitat Docent de Medicina del Treball de la UPF, en col·laboració amb la EUI Mar, la Societat Catalana de Seguretat i Medicina del Treball i l'IES on va portar a terme la cloenda Josep Roma i Millan, cap del Servei de Formació de l'IES